

PATVIRTINTA:

Aukštaitijos nacionalinio parko ir
Labanoro regioninio parko direktoriaus
2024 m. vasario ____ d. įsakymu Nr. ____

AUKŠTAITIJOS NACIONALINIO PARKO 2023 M. LANKYTOJŲ MONITORINGO ATASKAITA

Parengė:

Lankytojų aptarnavimo skyriaus
visuomenės informavimo specialistė
Rimutė Rutkauskaitė

2024
Palūšė

2023 m. Aukštaitijos nacionaliniame parke vykdytas parko lankytojų monitoringas taikant tiesioginį ir netiesioginį lankytojų skaičiavimo metodą, remiantis Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2013 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. V-103 patvirtinta Lietuvos saugomų teritorijų lankytojų monitoringo programa. Anketinės apklausos 2023 metais nebuvo atliekamos.

1. TIESIOGINIS LANKYTOJŲ STEBĖJIMAS

Tiesioginis lankytojų stebėjimas ištisus metus vykdytas lankytojų centre Palūšėje bei skaičiuotuvų pagalba Meironų gamtos take, Ladakalnyje ir Palūšės pėsčiųjų – dviračių take. Taip pat tiesioginis lankytojų stebėjimas fiksuojant visą dieną vykdytas prie Ginučių vandens malūno užtvakos, Palūšės paplūdimyje, Almajo stovyklavietėje ir Vaišnoriškės kaime. Užfiksuoti lankytojų duomenys pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė

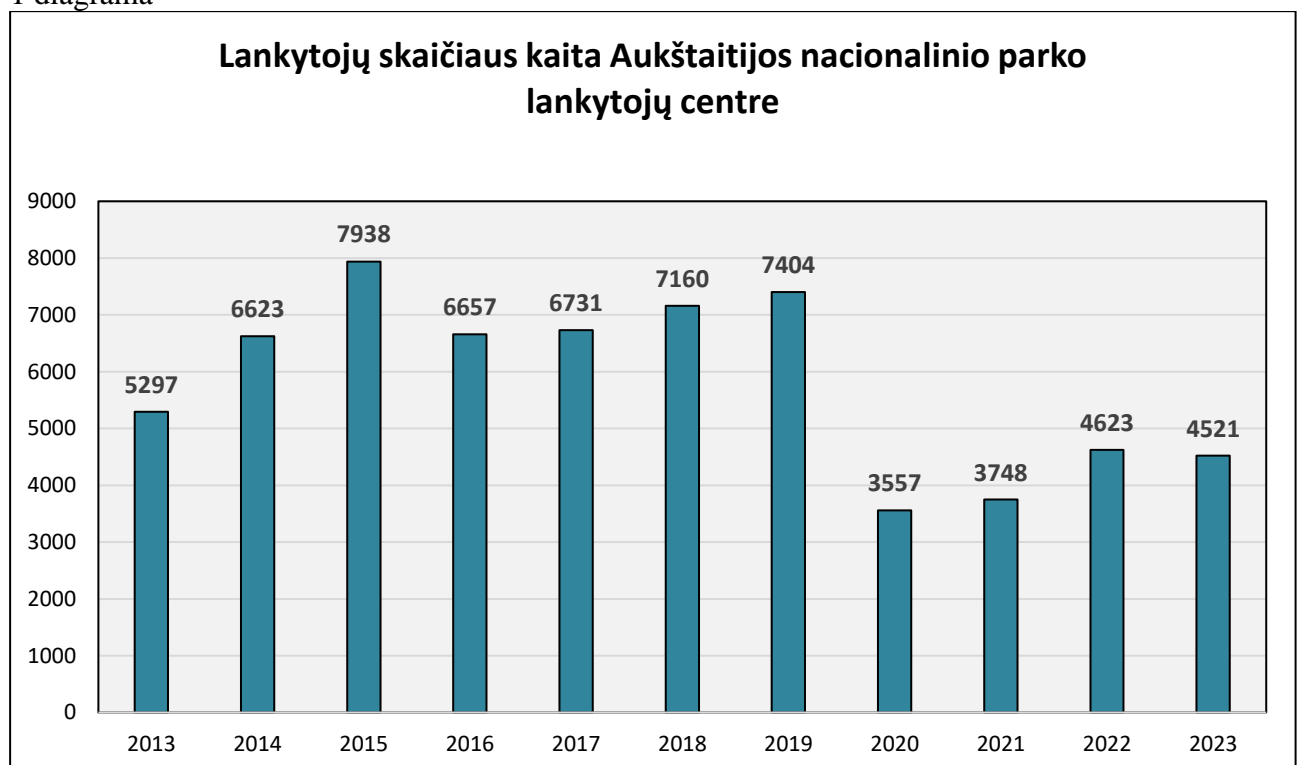
TIESIOGINIO MONITORINGO VIETOS	TIKSLINĖ LANKYTOJŲ GRUPĖ	UŽFIKSUOTA LANKYTOJŲ	DUOMENŲ RINKIMO DIENOS
Lankytojų centras Palūšėje	Visi lankytojai	4521	Lankytojų centro darbo valandomis ištisus metus
Ladakalnis	Visi lankytojai	21881	Ištisus metus
Gamtos takas	Visi lankytojai	4507	Ištisus metus
Pėsčiųjų-dviračių takas	Visi lankytojai	21668	Ištisus metus
Ginučių vandens malūno užtvanka	Visi lankytojai	1375	06-17; 07-08
Almajo stovyklavietė	Visi lankytojai	240	06-24
Palūšės paplūdimys	Visi lankytojai	571	06-17; 07-08
Vaišnoriškės kaimas, Būkos upė	Vandens turistai	540	06-24
	Iš viso:	55303	

1.1. LANKYTOJŲ CENTRAS

Ne turizmo sezono metu lankytojų centras dirbo pirmadieniais – ketvirtadieniais nuo 8 iki 17 val., penktadieniais nuo 8 val. iki 16:45. Turizmo sezono metu, t.y nuo gegužės 20 d. iki rugsėjo 30 d., lankytojų centras dirbo pirmadieniais – šeštadieniais nuo 9 iki 18 val., sekmadieniais nuo 9 iki 16 val., pietų pertrauka nuo 12 iki 13 valandos. Vadovaujantis energijos taupymo planu ir rekomendacijomis, nuo sausio 1 d. iki vasario mėnesio pabaigos pirmadieniais lankytojai buvo aptarnaujami tik nuotoliniu būdu. Taip pat dėl lankytojų centre atliekamų remonto darbų nuo spalio 26 d. iki metų pabaigos lankytojai buvo aptarnaujami tik nuotoliniu būdu.

Palūšėje esančiame Aukštaitijos nacionalinio parko lankytojų centre fiksuojami visi lankytojai – vedamas lankytojų apskaitos žurnalas, kuriame įrašoma informacija tiek apie apsilankymus, tiek apie pasiteiravimus telefonu, elektroniniu paštu ar socialiniais tinklais. Žurnale taip pat fiksuojama informacija apie apsilankiusiųjų amžiaus kategoriją (vaikai ar suaugusieji), šalį, iš kurios atvyko, apie ką teiravosi, kokios informacijos ieškojo. Remiantis šios informacijos apie lankytojus analize vėliau lankytojams rūpinti informacija talpinama parko tinklapyje ir socialiniuose tinkluose.

1 diagrama

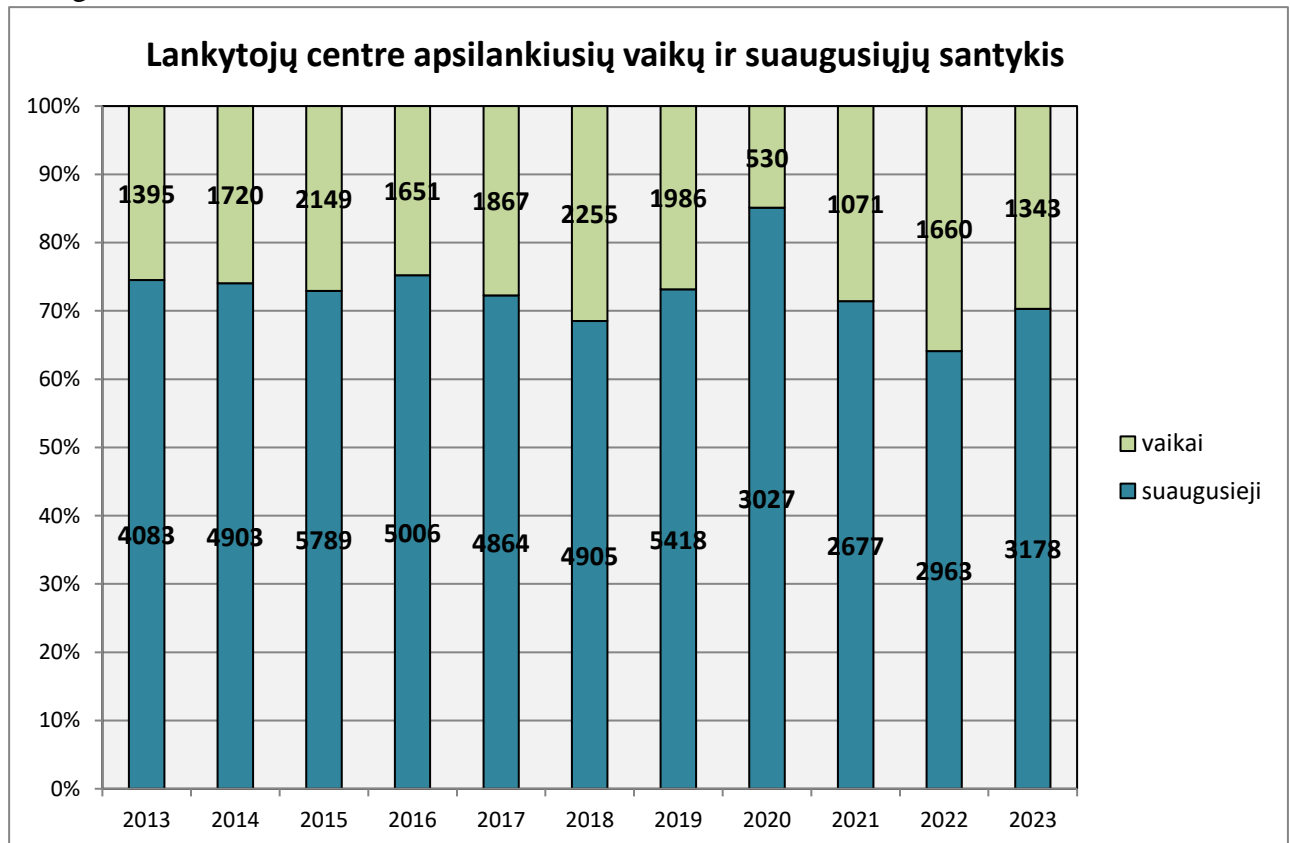

Lankytojų apskaitos žurnalo duomenimis Aukštaitijos nacionalinio parko lankytojų centre 2023 m. apsilankė 4521 žmogus. Iš jų 3178 suaugusieji ir 1343 vaikai. Lankytojų grupės ar pavieniai asmenys užsisakę paslaugas Palūšės lankytojų centre skaičiuojami atskirai. Lyginant su

2022 m. lankytojų centre apsilankiusių skaičius beveik nepasikeitė. Į lankytojų centrą užsukama ieškant informacijos ar norint apžiūrėti ekspoziciją.

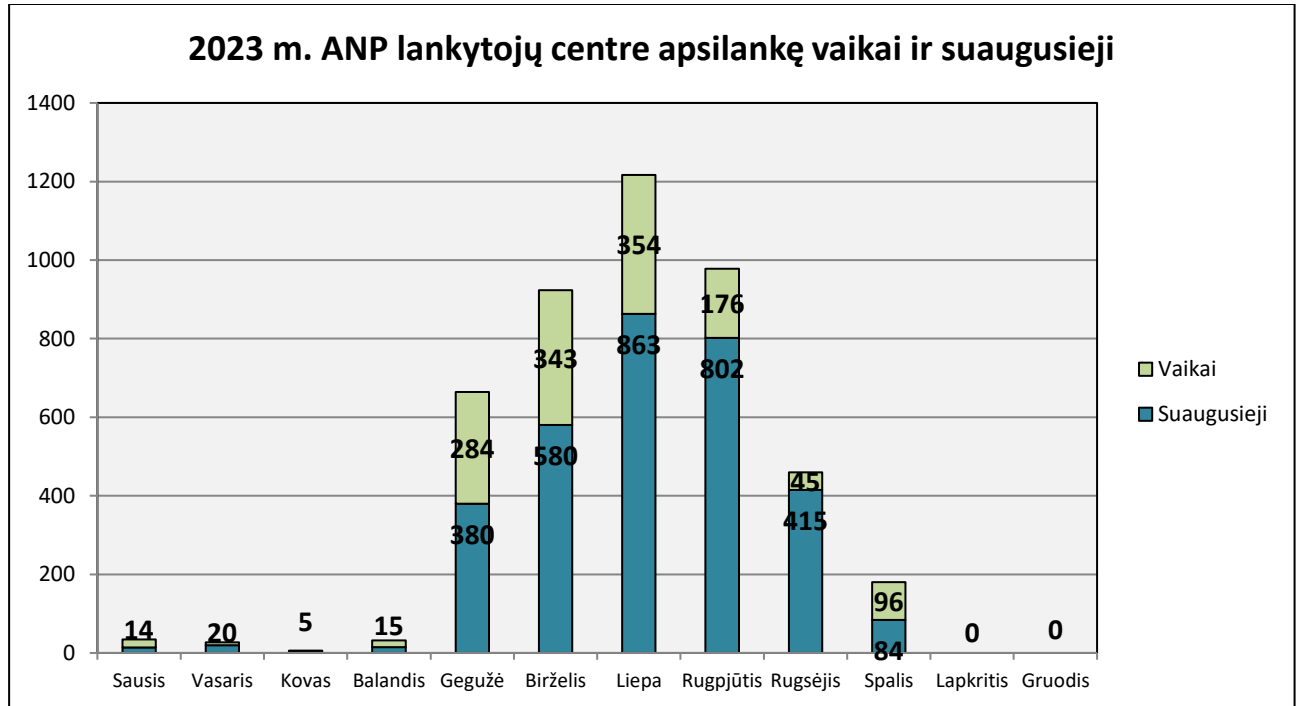
Lyginant su ankstesniais metais pasikeitė lankytojų centre apsilankiusių vaikų ir suaugusiųjų santykis. 2022 metais vaikai sudarė 35% visų lankytojų, o 2023 metais šis skaičius sumažėjo iki 30%. Paprastai vaikai sudaro apie 28% visų lankytojų (žr. 2 diagramą).

2 diagrama

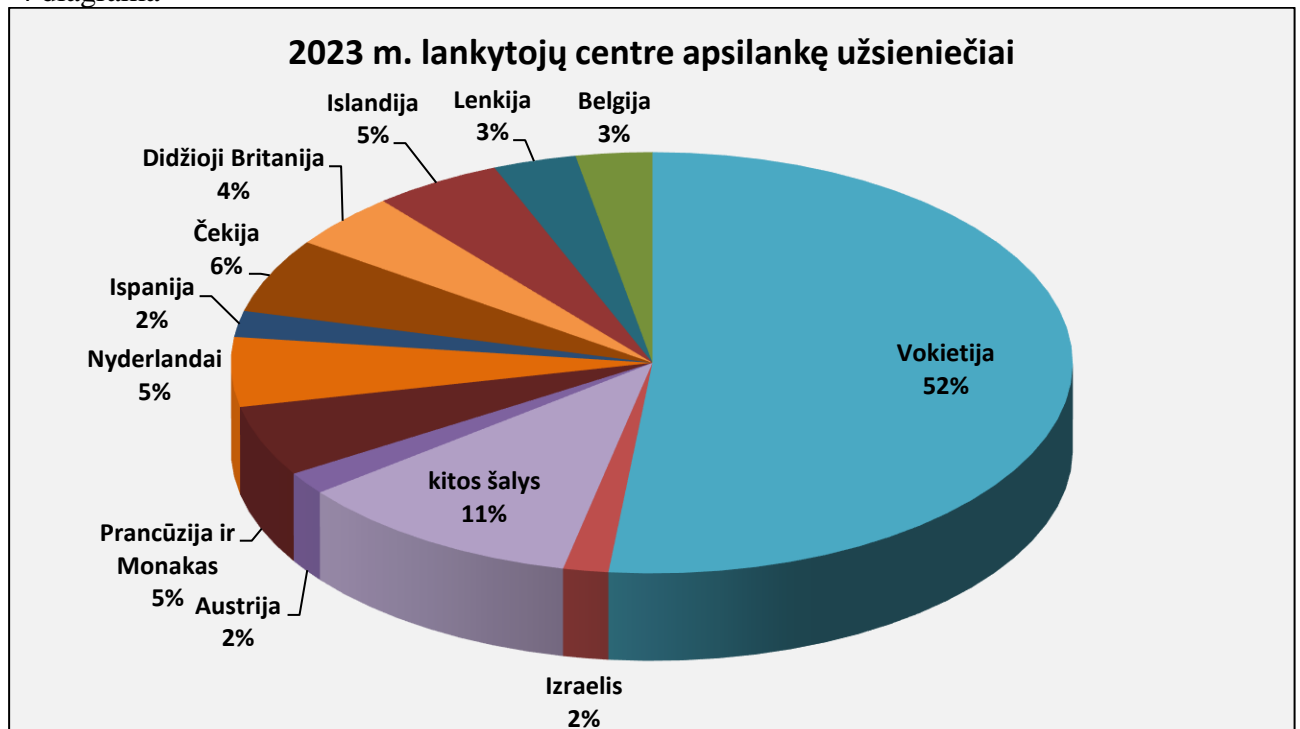
Gegužės ir birželio mėnesiais užfiksuoti moksleiviai dažniausiai buvo atvykę iš įvairių mokyklų į ekskursijas ar edukacines programas. Kitais vasaros mėnesiais lankytojų centre lankosi vaikai iš įvairių stovyklų ir su savo tėvais. Moksleivius daugiausia domina lankytojų centro ekspozicija. Suaugę lankytojai dažniausiai užsuka pavieniui arba nedidelėmis grupelėmis, tikslingai ieškodami informacijos. Didžiausias lankytojų srautas kaip ir ankstesniais metais užfiksuotas vasaros mėnesiais (3 diagrama). Lapkričio ir gruodžio mėnesiais dėl Palūšės lankytojų centre vykstančių remonto darbų lankytojai buvo aptarnaujami tik nuotoliniu būdu.

3 diagrama

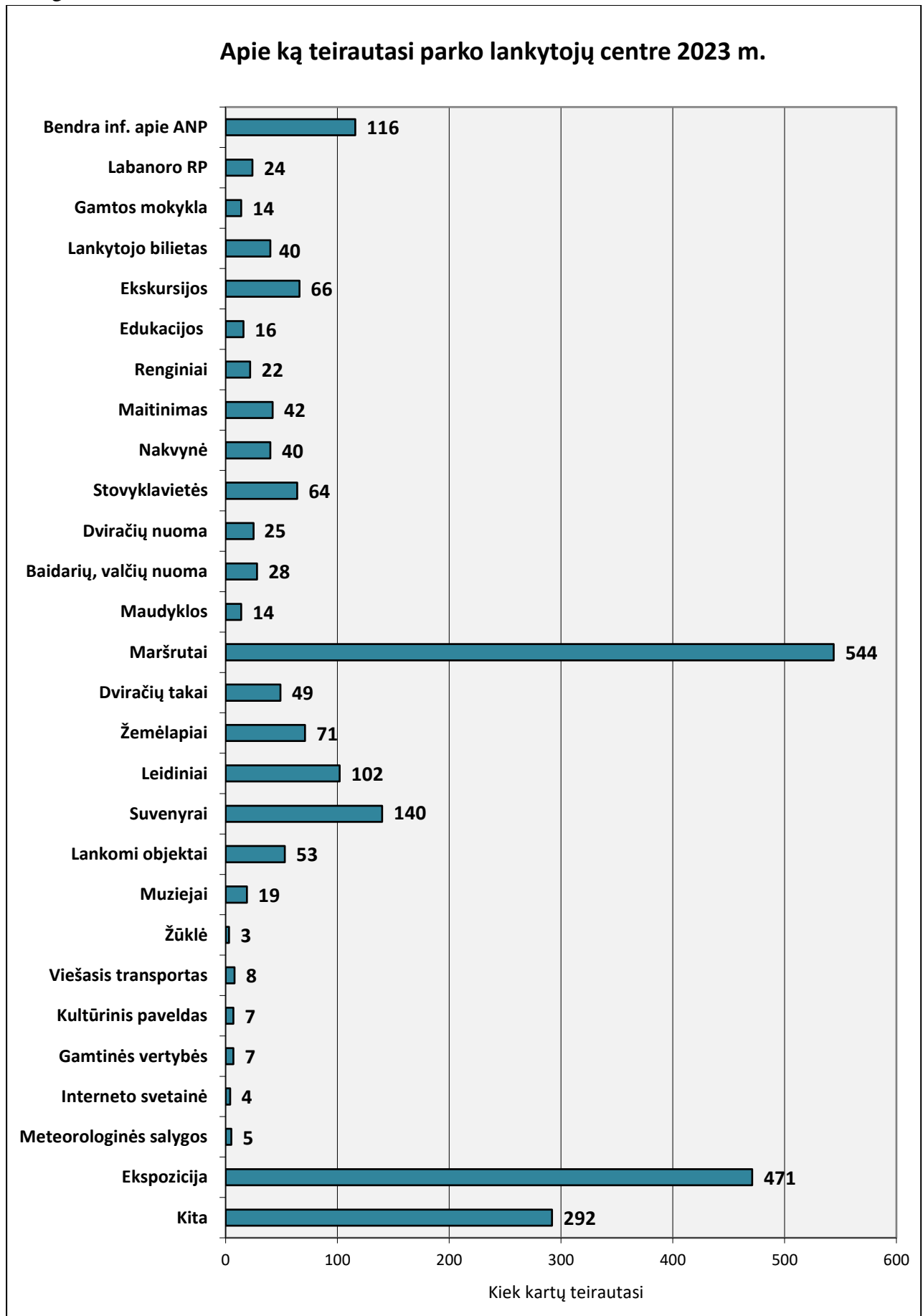

83% lankytojų buvo lietuviai, likusieji 17% – užsienio turistai. Palyginus su 2022 metais užsieniečių ir lietuvių santykis visiškai nepakito, bet lyginant su 2019 m. po pasaulinės pandemijos ir vykstančio karo Ukrainoje užsieniečių vis dar atvyksta 70% mažiau. Daugiau nei pusė užsienio turistų atvyko iš Vokietijos – 52% visų užsieniečių. Turistų iš kitų šalių skaičius svyruoja nežymiai, vos keliais procentais (4 diagrama). Kaip ir kasmet, nemaža dalis turistų atvyko iš Čekijos, Prancūzijos, Nyderlandų, Didžiosios Britanijos ir Lenkijos. Užsieniečiai dažniausiai yra pavieniai lankytojai.

4 diagrama

5 diagrama

Lankytojų centre apsilankiusiuosius labiausiai domino maršrutai po parko teritoriją, bendra informacija apie Aukštaitijos nacionalinį parką, lankytojų centro ekspozicija ir suvenyrai bei leidiniai. Nemažai paklausimų sulaukta apie lankomus objektus, ekskursijas, stovyklavietes ir dviračių takus (5 diagrama). Didelė lankytojų dalis domėjosi magnetiniais lipdukais „Surink Lietuvą“, teiravosi apie maudyklas, maitinimą, apgyvendinimą ir turistinio inventoriaus nuomos galimybes. Apžvelgiant bendras tendencijas matyti, kad lankytojų centras intensyviausiai lankomas gegužės – rugsėjo mėnesiais. Pagrindiniai centro lankytojai – suaugę lietuviai.

1.2. VIENOS DIENOS STEBĖJIMAS LANKOMUOSE OBJEKTUOSE

Tiesioginis lankytojų stebėjimas fiksuojant visą dieną vykdytas keturiuose taškuose. Monitoringo taškų žemėlapis pateiktas priede Nr. 1. Monitoringui parinkti labiausiai turistų lankomi bei žinomi gamtos, kultūros pažinimui arba poilsiavimui skirti objektai, reprezentuojantys visus lankomų objektų tipus. Stebėjimo taškai parinkti taip, kad apimtų kuo įvairesnes tikslines grupes (vandens turistus, stovyklautojus, iškylaautojus, ekskursijas ir pan.) ir kuo platesnę parko teritoriją.

Tinkamą stebėjimo taškų pasirinkimą patvirtino 2019 metais atliktos anketinės apklausos, pagal kurias labiausiai lankomi objektai yra Ginučių vandens malūnas, Ginučių piliakalnis ir Ladakalnis, Palūšės bažnyčia. Taip pat turistų pamėgtas Meironų gamtos takas ir Šiliniškių apžvalgos bokštas. Kadangi Palūšėje lankytojai skaičiuojami lankytojų centre, prie Palūšės bažnyčios jie skaičiuojami nebuvo. Ginučių vandens malūno užtvanka pasirinkta todėl, kad čia susikerta įvairių lankytojų grupių keliai: atvykstantieji apžiūrėti Ginučių vandens malūno, praplaukiantys vandens turistai ir poilsiautojai, užsukę tiesiog išsimaudyti po kriokliu ar papietauti kavinėse. Lankytojų monitoringo įgyvendinimo grafikas pateikiamas 2 lentelėje.

2 lentelė

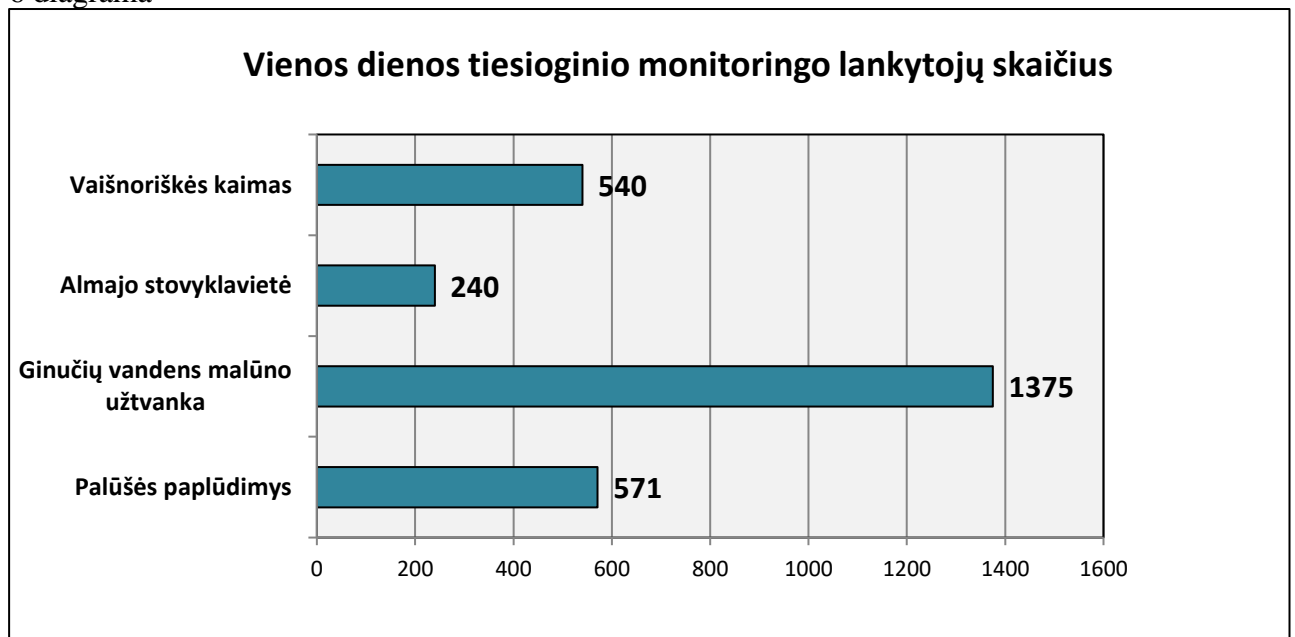
Vieta \ Diena	Almajo stovyklavietė	Palūšės paplūdimys	Ginučių malūno užtvanka	Tiltas per Būkos upę Vaišnoriskės kaime
Birželio 17 d., šeštadienis		10:00–16:00	10:00–18:00	
Birželio 24 d., šeštadienis	18:00–18:30			09:30–16:00
Liepos 8 d., šeštadienis		10:00–15:00	10:00–18:00	

Dviejuose taškuose stebėjimas buvo vykdomas du kartus vidutiniškai po septynias valandas. Vandens turistų monitoringas Vaišnoriskės kaime buvo atliktas vieną kartą šeštadienį, nes kitomis dienomis skaičiuoti turistus būtų netikslinga. Ankstesniais metais monitoringas sezono metu būdavo

vykdomas dažniau, tačiau šiais metais savanorių vykdomą vienos dienos stebėjimą kai kuriuose taškuose pakeitė lankytojų skaičiuotuvai.

Stebėjimo valandos parinktos pagal objektą ir numatomą didžiausią lankytojų srautą. Monitoringo metu buvo skaičiuojami lankytojai ir jų grupės, bei kokia transporto priemone atvyko. Stebėjimus atliko parko savanoris Joringis Krikščionaitis ir savanorė iš Ukrainos Larysa Savchenko. Oro sąlygos keliavimui buvo labai palankios – dienos buvo saulėtos ir be lietaus, o temperatūra siekė nuo 25 iki 28 laipsnių šilumos.

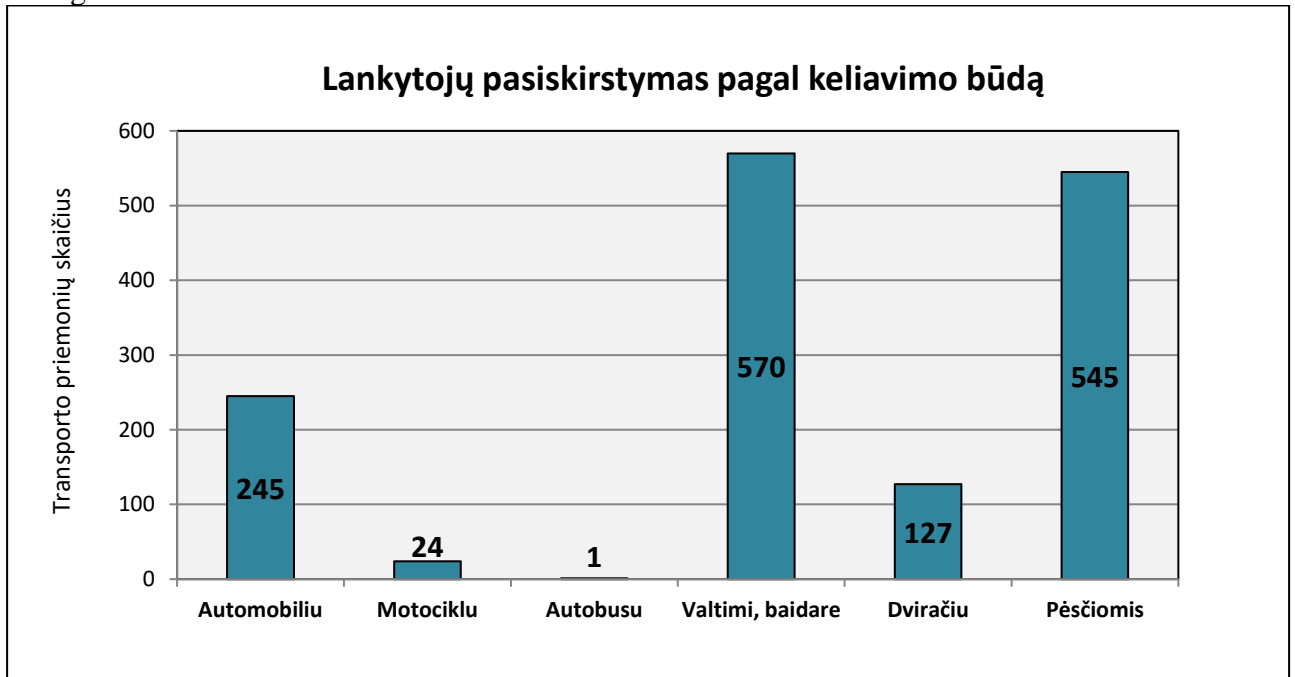
6 diagrama

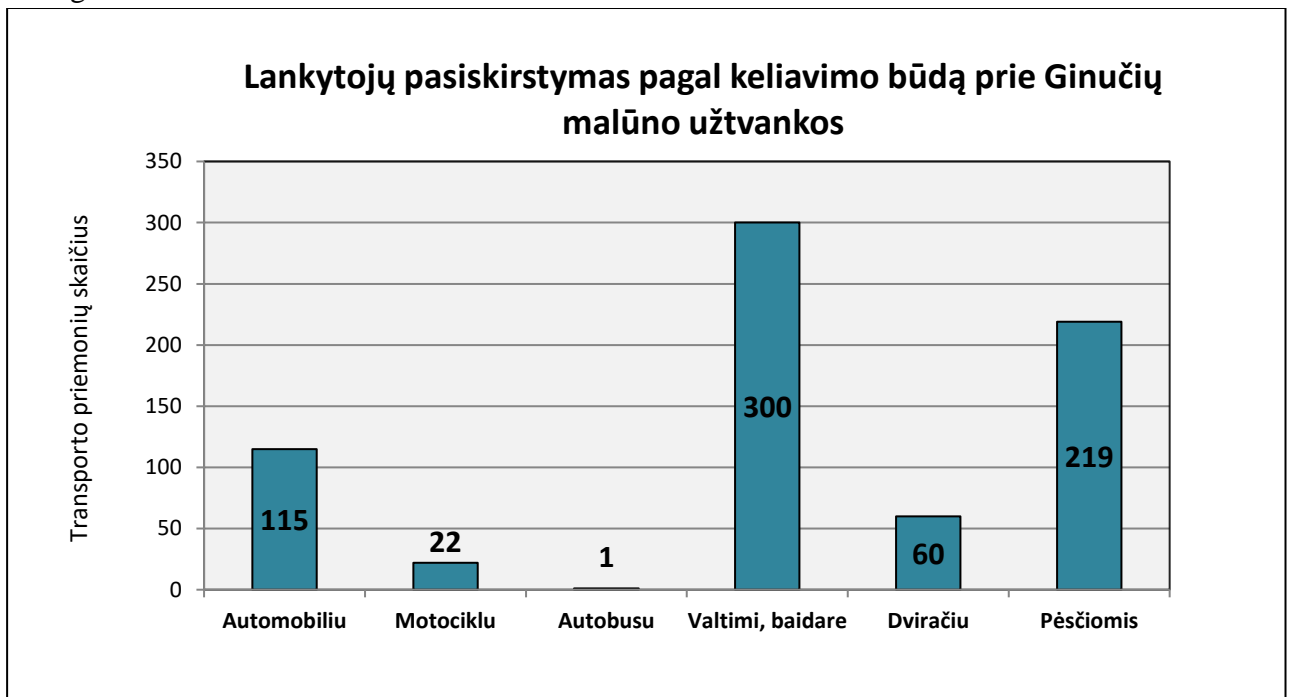
Didžiausias lankytojų skaičius per dieną užfiksuotas Ginučiuose, prie vandens malūno užtvankos – 759 turistai liepos 8 d. Birželio 17 d. ten pat užfiksuota 616 keliautojų, o birželio 24 d. Vaišnoriškės kaime buvo užfiksuota 540 vandens turistų, plaukiančių Būkos upe. 6-oje diagramoje parodomas 2023 m. visų vienos dienos stebėjimų metu užfiksuotas bendras lankytojų skaičius visuose objektuose.

2 priede lentelėje pateikiami išsamūs duomenys apie vienos dienos stebėjimus minėtuose objektuose, t.y. kokią dieną ir kokiomis valandomis buvo vykdomas vienos dienos stebėjimas, būtent tą dieną užfiksuotas lankytojų ir transporto priemonių skaičius, oro sąlygos. 7 diagramoje matome, kad daugiausia buvo užfiksuota keliaujant vandens priemonėmis ir pėsčiomis. Taip pat nemaža dalis turistų atvyko automobiliu. Rečiau buvo keliaujama dviračiais bei motociklais. 47% vandens transporto priemonių (valčių, baidarių, kanojų, irklenčių) suskaičiuota Būkos upėje ties Vaišnoriškės tiltu, todėl tai neatspindi bendros keliavimo tendencijos.

7 diagrama

8 diagrama

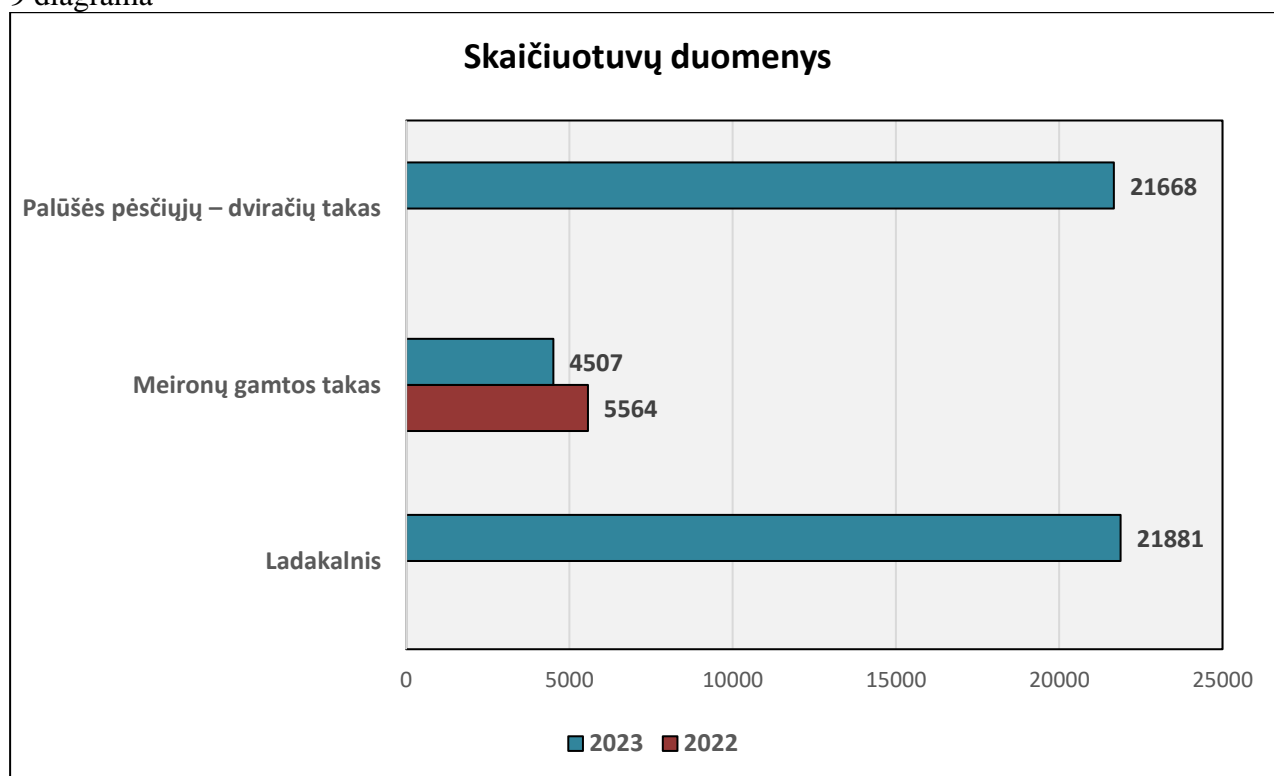
8 diagramoje matome, kad prie Ginučių vandens malūno užtvankos užfiksuota daugiausia vandens transporto priemone keliavusių lankytojų. Nors keliavimas pėsčiomis pagal surinktus duomenis yra kitas populiarus keliavimo būdas, tačiau šis skaičius nėra tikslingas, kadangi dėl mažos stovėjimo aikštelės Ginučiuose nemaža dalis turistų palieka savo automobilius šalikelėje ir atvyksta iki objekto pėsčiomis.

1.3. LANKYTOJŲ SKAIČIUOTUVAI

Lankytojų stebėseną leidžia nustatyti keliavimo gamtoje tendencijas, poreikius bei plėtoti pažintinį turizmą. Lankytojų fiksavimas skaičiuotuvu leidžia skaičiais pagrįsti objektų lankomumą ištisus metus.

Vykdamas projektą Nr. 05.4.1-APVA-V-016-01-0008 „Kraštovaizdžio vertybių apsauga ir pritaikymas pažinti“ (I), kuriame direkcija dalyvauja kaip pagrindinis vykdytojas, pirmasis lankytojų skaičiuotuvai Aukštaitijos nacionalinio parko teritorijoje buvo įrengtas prie Meironų gamtos tako 2022 m. 2023 metais be šio tako skaičiuotuvai fiksavo Ladakalnio lankytojus bei keliavusius Palūšės pėsčiųjų–dviračių taku (visų monitosingo taškų žemėlapis pateiktas priede Nr. 1.). Anksčiau Meironų gamtos take ir prie Ladakalnio buvo atliekamas lankytojų stebėjimas fiksuojant visą dieną. Skaičiuotuvų užfiksuoti duomenys pateikiami 9 diagramoje.

9 diagrama

Kadangi pasiekti Ladakalnį galima trimis takais iš skirtingų pusių, skaičiuotuvai buvo sumontuoti pagrindiniame take, kuris eina nuo automobilių stovėjimo aikštelės. Vykdamas vienos dienos stebėjimą 2022 m. Ladakalnyje buvo užfiksuoti 602 lankytojai – skaičiuotuvų pagalba matome realius lankytojų skaičius. Palūšės pėsčiųjų–dviračių takas tarp vietinių gyventojų ir anksčiau buvo populiarus visais metų laikais, tačiau tik turint skaičiuotuvo parodymus galima teigti, kad tai mėgstama vieta pasivaikščioti, pabėgioti ar pasivažinėti dviračiu kaip tarp vietos žmonių, taip ir atvykusių turistų.

2. NETIESIOGINIS LANKYTOJŲ MONITORINGAS

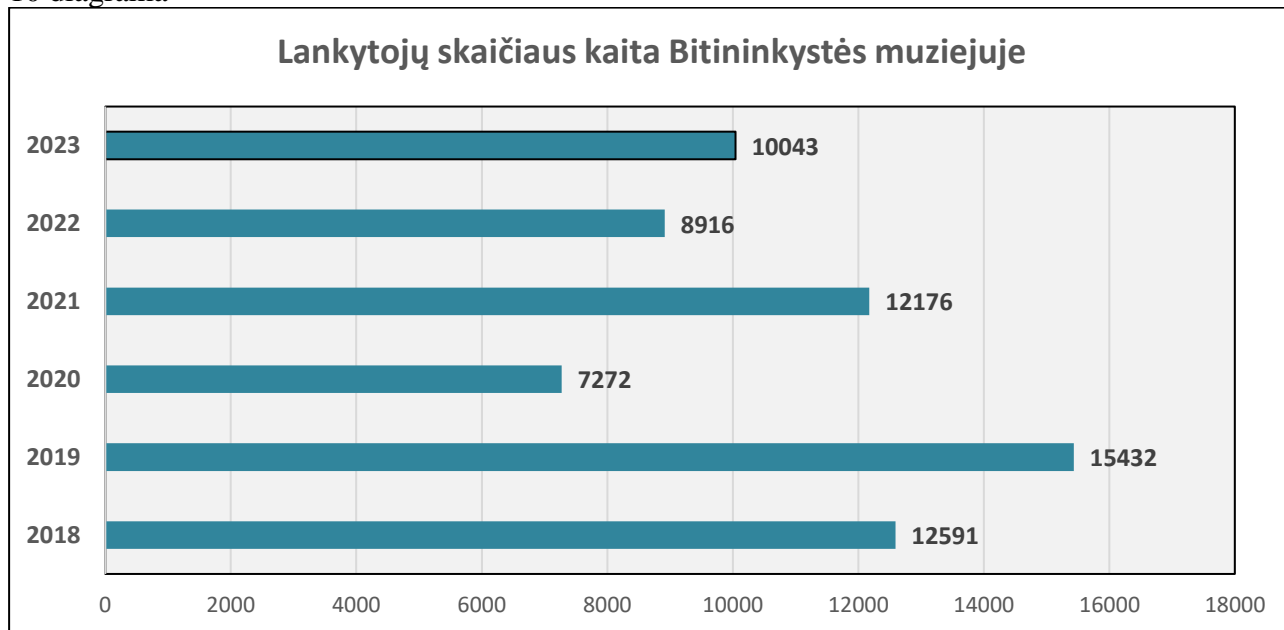
Netiesioginis lankytojų monitoringas vykdomas direkcijos lankomuose objektuose – Stripeikių bitininkystės muziejuje ir Ginučių vandens malūno ekspozicijoje pagal išplatintus lankymo bilietus ir suteiktas paslaugas, Meironų gamtos mokykloje registruojant edukacinių programų dalyvius, lankytojų centre Palūšėje registruojant edukacinių programų dalyvius bei gido paslaugų užsakymus ekskursijoms ir žygiams. Taip pat monitoringas vykdomas surenkant duomenis apklausos būdu iš parko teritorijoje veiklą vykdančių privačių gidų, kaimo turizmo sodybų ir kitų nakvynės vietų bei vandens turizmo inventoriaus nuomos punktų, kurių apgyvendinimo, turistinio inventoriaus nuomos ir gidų paslaugos pažymėtos Aukštaitijos nacionalinio parko produkto ženklu. Parko produktu pažymėtų paslaugų teikėjų sąrašas pateikiamas 3 priede. Duomenys taip pat renkami iš stovyklavietės prižiūrinčių asmenų ir parko teritorijoje renginius organizuojančių institucijų.

3 lentelė

NETIESIOGINIO MONITORINGO VIETOS	TIKSLINĖ LANKYTOJŲ GRUPĖ	UŽFIKSUOTA LANKYTOJŲ	DUOMENŲ RINKIMO LAIKOTARPIS	KOMENTARAI
Ginučių vandens malūno ekspozicija	Muziejinės ekspozicijos lankytojai	4321	Gegužės – rugsėjo mėn.	Skaičiuojami pavieniai lankytojai ir lankytojai, kuriems suteiktos paslaugos (45 ekskursijos)
Bitininkystės muziejus Stripeikiuose	Muziejaus lankytojai	10043	Gegužės – spalio mėn.	Skaičiuojami pavieniai lankytojai ir lankytojai, kuriems suteiktos paslaugos (51 ekskursija, 100 edukacinių programų)
Gamtos mokykla	Edukacinių programų dalyviai	1360	Visus metus	5 ekskursijos, 46 edukacinės programos, 1 žygis
Kaimo turizmo sodybos, viešbučiai, poilsio ir svečių namai	Lankytojai su nakvyne	9562	Visus metus	Laikino apgyvendinimo paslauga Ginučių vandens malūne, Gamtos mokykloje ir PPŽ pažymėta apgyvendinimo paslauga 10 sodybų
Vandens turizmo inventoriaus nuomos punktai	Vandens turistai	8300	Gegužės – rugsėjo mėn.	Duomenis pateikė penkios įmonės
Stovyklavietės	Apsistojantys nakvynei su palapinėmis	5000	Birželio – rugpjūčio mėn.	Duomenys iš 6 Ignalinos miškų urėdijos stovyklaviečių
Ekskursijos	Tik lankytojų centre užsisakę gido paslaugas	1429	Visus metus	34 ekskursijos, 17 edukacinių programų ir 3 žygiai
Parko produkto ženklą turinčių gidų veiklos	Žygių ir ekskursijų po ANP dalyviai	497	Visus metus	Duomenis pateikė trys gidai. Pravesta 11 žygių ir 9 ekskursijos.
Renginiai	Direkcijos ir kitų institucijų organizuotų renginių parko teritorijoje dalyviai	16393	Visus metus	33 renginiai, kuriuos organizavo direkcija ar dalyvavo kaip partneris
Iš viso:		56905		

Bitininkystės muziejus Stripeikiuose 2023 m. lankytojus priėmė nuo gegužės mėnesio 02 dienos iki spalio 15 dienos. Muziejus dirbo nuo antradienio iki sekmadienio nuo 10 iki 18 val. Palyginus su ankstesnių metų duomenimis, muziejuje apsilakusiųjų skaičius padidėjo 11 procentų. Tikslių duomenų, kiek iš jų vaikų ir suaugusiųjų, pateikti negalime, nes nuolaidos lankymo bilietui pritaikomos ne tik mokyklinio amžiaus vaikams, bet ir senjorams.

10 diagrama

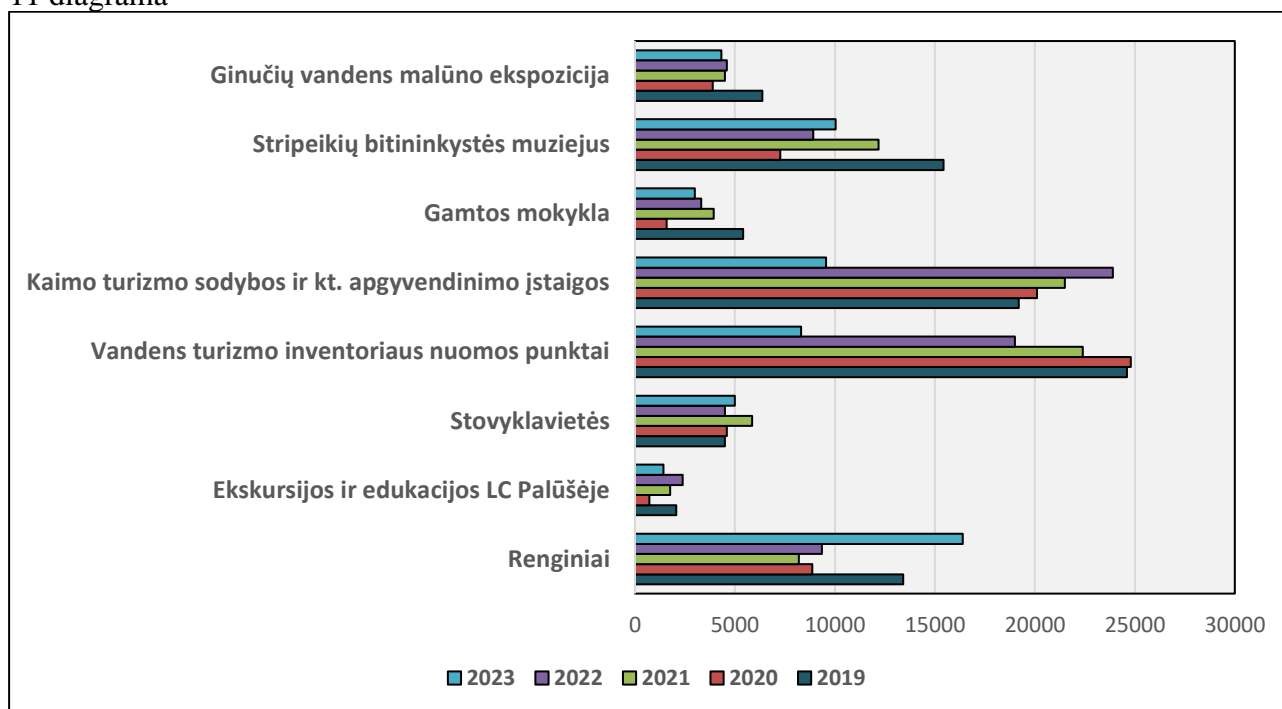

Bitininkystės muziejus 2023 m. priėmė 10043 lankytojus. Į šį skaičių įtraukti pavieniai ekspozicijos lankytojai ir lankytojai užsisakę ekskursiją ar edukaciją, tačiau neįtraukti ikimokyklinio amžiaus vaikai ir neįgalieji asmenys, kuriems lankymas yra nemokamas. Sezono metu bitininkystės muziejuje buvo pravesta 51 ekskursija ir 100 edukacinių programų, kur veiklose dalyvavo 2477 asmenys.

Ginučių vandens malūno ekspozicija priėmė lankytojus antradieniais – sekmadieniais nuo gegužės 2 d. iki rugsėjo 30 d. nuo 10 iki 18 valandos. Iš viso 2023 metais malūno ekspoziciją apžiūrėjo 4321 lankytojas – palyginus su 2022 m. duomenimis, lankytojų skaičius sumažėjo 6%. Į šį skaičių įeina pavieniai ekspozicijos lankytojai ir lankytojai, užsisakę gido paslaugą po ekspoziciją. Tikslių duomenų, kiek apsilankė vaikų ir suaugusiųjų nėra, nes nuolaidos lankymo bilietui pritaikomos ne tik mokyklinio amžiaus vaikams, bet ir pensijinio amžiaus lankytojams. Be to, čia neįtraukti ikimokyklinio amžiaus vaikai ir neįgalieji, kuriems lankymas yra nemokamas ir lankytojai, užsisakę ekskursijas su gido paslauga po visą parko teritoriją. Ginučių vandens malūno ekspozicijoje buvo pravestos 45 ekskursijos, kuriose dalyvavo 994 asmenys.

Gamtos mokykloje Meironų kaime visus metus skaičiuojami lankytojai užsisakę edukacines programas su laikino apgyvendinimo paslauga ar be jos. Iš viso mokykloje apsilankė 2985 asmenys, iš kurių 1360 dalyvavo įvairiose veiklose.

11 diagrama

Vandens turistai anksčiau buvo skaičiuojami pagal Aukštaitijos regiono vandens turizmo asociacijos ir jai nepriklausančių, bet inventoriaus nuomos paslaugas parko teritorijoje teikiančių paslaugų teikėjų pateiktus duomenis. 2023 metais buvo skaičiuojami tik tie turistai, kurie paslaugas užsisakė pas teikėjus, kurių turistinio inventoriaus nuomos paslaugos pažymėtos Aukštaitijos nacionalinio parko produkto ženklu. 2023 m. tokių paslaugas teikiančių įmonių buvo 5.

Apsistojusių nakvynei turistų skaičius 2022 m. buvo skaičiuojamas surenkant duomenis iš visų parko teritorijoje esančių kaimo turizmo sodybų, viešbučių ar poilsio namų. Nakvynių vietų skaičius paprastai svyruodavo nuo 40 iki 50. 2023 metais duomenys buvo renkami tik iš tų sodybų, kurių apgyvendinimo paslauga pažymėta Aukštaitijos nacionalinio parko produkto ženklu. 2023 m. tokių sodybų buvo 10.

Duomenys apie stovyklavietėse nakvojusius parko lankytojus gauti iš šešių Ignalinos miškų urėdijos prižiūrimų stovyklaviečių. Keturiuose direkcijos prižiūrimose nemokamose stovyklavietėse lankytojai neskaičiuojami.

2023 m. parko direkcija bei kitos institucijos, bendradarbiaudamos su parko direkcija, Aukštaitijos nacionalinio parko teritorijoje suorganizavo 33 renginius, kuriuose dalyvavo apie 16400 dalyvių. Didžiausi renginiai: „Trauk stintelę“ – apie 4000 dalyvių, „Medkopio pabaigos šventė“ – apie 2500 dalyvių, „Palūšės regata“ – apie 2500 dalyvių. Renginių sąrašas pateikiamas priede Nr. 4.

APIBENDRINIMAS

Parko teritorijoje žmonės dažniausiai lankosi mažomis grupėmis ar šeimomis, keliaudami savarankiškai. Tai atsispindi užfiksuotuose apsilankymuose lankytojų centre ir abiejose parko ekspozicijose. Didesnes grupes gegužės ir birželio mėnesiais sudaro autobusais atvykstantys moksleiviai. Lankytojų centre Palūšėje, gamtos mokykloje Meironyse ir Ginučių vandens malūne lankytojų skaičius išliko panašus, kaip ir pernai metais. Bitininkystės muziejus lankytojų šiomet sulaukė daugiau. Nors vandens turistų ir poilsiautojų su nakvyne sodybose skaičius atrodo labai mažas, tačiau reikia nepamiršti, kad 2023 metais buvo renkami duomenys tik iš asmenų, kurių paslaugos pažymėtos Aukštaitijos nacionalinio parko produkto ženklu. Turistų stovyklavietėse 2023 m. skaičius padidėjo 10 procentų – vandens turizmas ir stovyklavimas vis dar lieka populiariausia pramoga parko gamtoje.

2023 m. Aukštaitijos nacionaliniame parke vykdytas tiesioginis ir netiesioginis lankytojų monitoringas. Tiesioginis monitoringas nuolatos vykdytas lankytojų centre Palūšėje, Meironų gamtos take, Ladakalnyje, Palūšės pėsčiųjų–dviračių take ir skaičiuojant lankytojus visą dieną keturiuose lankomuose objektuose. Tiesioginio lankytojų monitoringo metu užfiksuota 55303 lankytojai. Tai 76 procentais daugiau lankytojų nei 2022 metais – šį turistų skaičių padidino 2023 m. įrengti nauji lankytojų skaičiuotuvai, kurių iš viso šiuo metu parko teritorijoje yra sumontuota trys.

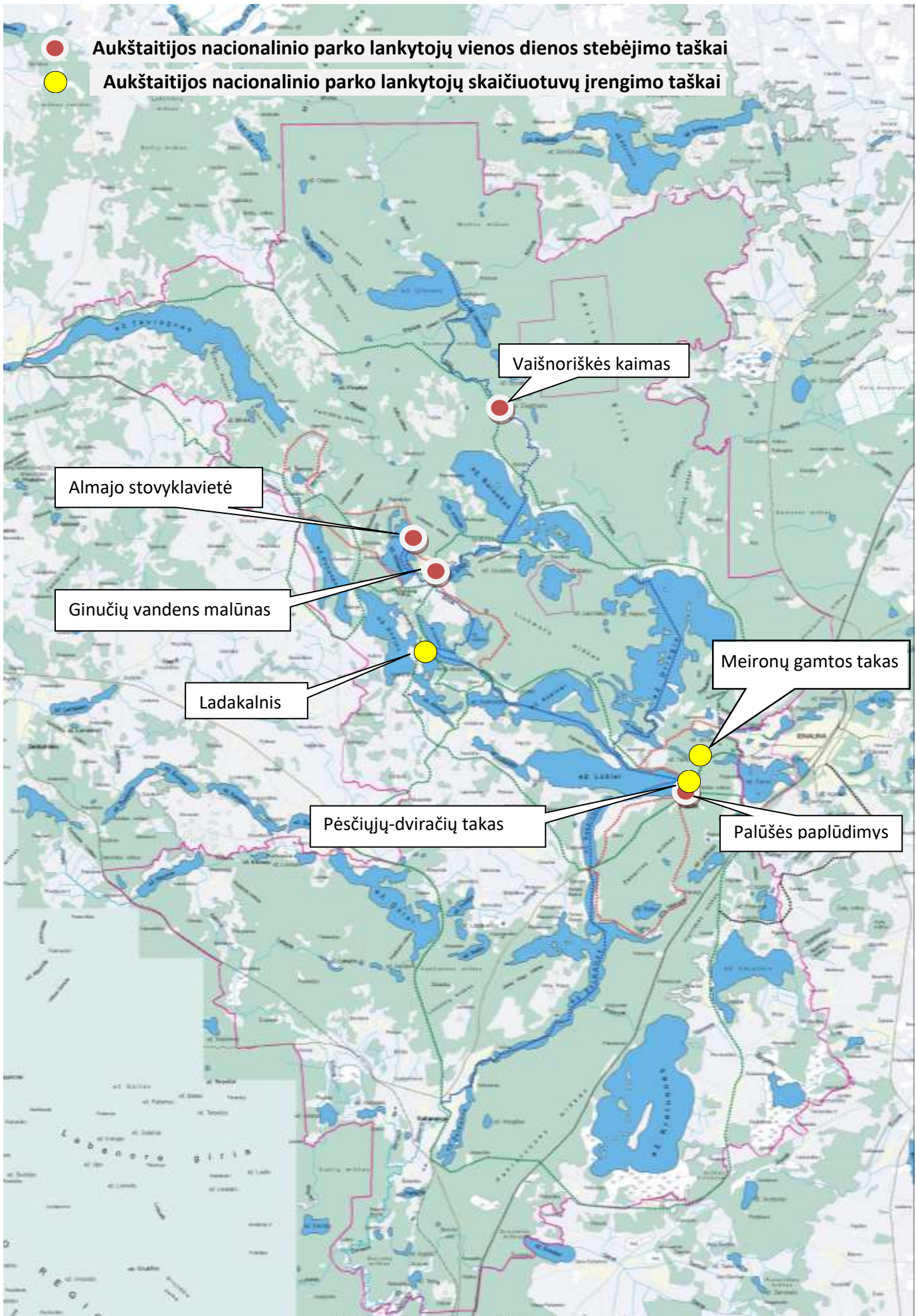
Lankytojų centre 2023 m. iš viso apsilankė 4521 asmuo, iš jų 3178 suaugusieji ir 1343 vaikai. Lyginant su 2022 m. duomenimis bendras lankytojų centro skaičius nepakito. Procentinis santykis tarp lietuvių ir užsieniečių išliko toks pat, kaip ir pernai metais – 83% lietuvių ir 17% užsieniečių, kai tuo tarpu eilę metų prieš pandemiją užsienio turistų sulaukdavome apie 40% visų apsilankiusiųjų. Kaip ir anksčiau didžiąją dalį užsieniečių sudarė vokiečiai – daugiau nei 50 procentų. Kitų šalių piliečių procentinis santykis išliko panašus kaip ir ankstesniais metais. Lankytojų centre 2023 m. labiausiai domėtasi maršrutais, bendra informacija apie Aukštaitijos nacionalinį parką, leidiniais, lankomais objektais ir suvenyrais. Taip pat daug poilsiautojų užsukdavo apžiūrėti lankytojų centro ekspoziciją.

Vienos dienos stebėjimui buvo pasirinkti keturi turistų pamėgti objektai: Palūšės paplūdimys, Almajo stovyklavietė, Ginučių vandens malūno užtvanka ir Būkos upė ties Vaišnoriškės kaimu. Dviejuose taškuose stebėjimas buvo vykdomas du kartus per sezoną, o vandens turistai ir stovyklautojai buvo fiksuojami po vieną kartą. Iš viso lankytojų srauto stebėjimas visą dieną vykdytas 6 kartus. Daugiausiai lankytojų per vieną dieną užfiksuota prie Ginučių vandens malūno užtvankos – 759 poilsiautojai. Per abi stebėjimo dienas prie malūno užtvankos užfiksuota 1375 lankytojai. Stebėjimo dienomis buvo saulėti ir šilti orai, tad užfiksuota nemažai vandens turistų

Būkos upėje bei poilsiautojų Palūšės paplūdimyje. Sprendžiant iš vienos dienos stebėjimo metu surinktos informacijos, po parką lankytojai kaip ir anksčiau dažniausiai keliauja vandens transporto priemonėmis, pėsčiomis bei automobiliais. Tiesioginio monitoringo metu keturiuose taškuose iš viso užfiksuota 2726 parko lankytojai.

2023 metais tiesioginis lankytojų stebėjimas buvo fiksuojamas trimis lankytojų skaičiuotuvais. Jų duomenimis daugiausia lankytojų užfiksuota Palūšės pėsčiųjų–dviračių take – 21668. Ladakalnį aplankė 21881 turistai. Nors palyginus su 2022 m. Meironų gamtos take žygeivių sumažėjo 19%, tačiau jis išliko populiarus ir šiais metais – juo praėjo 4507 žmonės. Skaičiuotuvų duomenimis per metus tris objektus aplankė 48056 turistai.

Netiesioginis monitoringas vykdytas Ginučių vandens malūno ekspozicijoje, bitininkystės muziejuje Stripeikiuose, gamtos mokykloje Meironyse, kaimo turizmo sodybose, stovyklavietėse, vandens turizmo inventoriaus nuomos punktuose, ekskursijose bei renginiuose. Pagal sektorius lankytojų skaičius žymiai išaugo renginiuose. Nors daugiausia lankytojų pritraukia tradicinės parko šventės, žmonės mielai lankosi ir mažesniuose renginiuose, kurių 2023 metais buvo suorganizuota 33% daugiau nei pernai. Kituose sektoriuose lankytojų skaičius išliko panašus, kaip ir pernai metais, arba sumažėjo dėl pasikeitusios skaičiavimo metodikos – 2023 m. duomenys buvo renkami tik iš asmenų, kurių paslaugos pažymėtos Aukštaitijos nacionalinio parko produkto ženklu. Netiesioginio monitoringo metu užfiksuota 56905 lankytojai.

Priedas Nr. 2

Vienos dienos monitoringo duomenys

Stebėjimo vieta	Data	Laikas		Transporto priemonių skaičius						Žmonių skaičius	Oro sąlygos		
		Pradėta	Baigta	Automobiliu	Motociklu, keturračiu	Autobusu	Valtimi, baidare	Dviračiu, paspirtuku	Pėsčiomis		Debesuotumas	Krituliai	Temperatūra °C
Palūšės paplūdimys	23.06.17	10:00	16:00	28	2	0	0	21	111	235	saulėta	be lietaus	27°
	23.07.08	10:00	15:00	22	0	0	0	46	215	336	saulėta, vėjuota	be lietaus	25°
	iš viso:			50	2	0	0	67	326	571			
Ginučių malūno užtvanka	23.06.17	10:00	18:00	53	12	1	141	26	58	616	saulėta	be lietaus	27°
	23.07.08	10:00	18:00	62	10	0	159	34	161	759	saulėta	be lietaus	25°
	iš viso:			115	22	1	300	60	219	1375			
Vaišnoriškės tiltas	23.06.24	9:30	16:00	0	0	0	270	0	0	540	saulėta	be lietaus	28°
	iš viso:			0	0	0	270	0	0	540			
Almajo stovyklavietė	23.06.24	18:00	18:30	80						240	saulėta	be lietaus	28°
	iš viso:			80	0	0	0	0	0	240			
iš viso:			245	24	1	570	127	545	2726				

Priedas Nr. 3

Aukštaitijos nacionalinio parko produkto ženklų pažymėtų apgyvendinimo, turistinio inventoriaus nuomos ir gido paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų sąrašas:

Eilės Nr.	Įmonės ar sodybos pavadinimas	Paslaugos rūšis	Interneto svetainė
1.	„Ekožygiai“	Gido paslaugos	www.ekozygiai.lt
2.	Asalų stovyklavietė	Gido ir apgyvendinimo paslaugos	www.asalnustovyklaviete.lt
3.	„Žvejo krantas“	Apgyvendinimo paslaugos	www.zvejokrantas.lt
4.	„Žeimos baidarės“	Turistinio inventoriaus nuomos paslaugos	www.zeimosbaidares.lt
5.	„Alksno žavesys“	Apgyvendinimo paslaugos	www.facebook.com/alksnozavesys/
6.	„Trainiško pirkia“	Apgyvendinimo paslaugos	www.facebook.com/trainiskio.pirkia/?locale=lt_LT
7.	„Tiki Inn“	Apgyvendinimo paslaugos	www.facebook.com/tikiinn/
8.	„Imeda“	Apgyvendinimo paslaugos	www.imeda.lt
9.	„Ežerinis“	Apgyvendinimo paslaugos	www.ezerinis.lt
10.	„Prie Ladakalnio“	Apgyvendinimo paslaugos	www.prieladakalnio.lt
11.	„Ievalaukis“	Apgyvendinimo paslaugos	www.ievalaukis.lt
12.	Palūšės kempingas	Apgyvendinimo paslaugos	www.paluseskempingas.lt
13.	Šakarvos valtinė	Apgyvendinimo ir turistinio inventoriaus nuomos paslaugos	www.sakarva.lt
14.	„Baidarių uostas“	Turistinio inventoriaus nuomos paslaugos	www.baidariuuostas.lt
15.	„Trainiškis.lt“	Turistinio inventoriaus nuomos paslaugos	www.tariniskis.lt
16.	„Baidarių bazė“	Turistinio inventoriaus nuomos paslaugos	www.baidariu.lt
17.	„Miško takeliais“	Gido paslaugos	www.litwildtravel.com

Priedas Nr. 4

Eil. nr.	Renginio pavadinimas	Data	Dalyvių skaičius
1. 2.	Pelkių dienos skirti renginiai	Vasario 1 ir 2 dienomis	45
3.–6.	Seminarai, skirti Aukštaitijos metams paminėti	Vasario 8 ir 10 d., gegužės ir rugsėjo mėnesiais	80
7.	„Trauk stintelę“ 2023	Vasario 25 d.	4000
8.	Moterų solidarumo žygis	Kovo 8 d.	4
9.	Žemės dienos skirtas renginys	Kovo 20 d.	40
10.	Talka muziejuje – tarptautinės Bitės dienos paminėjimas	Gegužės 20 d.	50
11.	Viktorijos Bitinaitės – Stankevičienės darbų paroda	Gegužės 20 d. – liepos 06 d.	2000
12.	Asociacijos „Atostogos kaime“ renginys „Atviros dienos kaime“	Gegužės 20 d.	10
13. 14.	EST savanorės pristatymas „Europos parkai: Ukrainos parkai“	Gegužės 24 ir 25 dienomis	60
15.	Sekminės Meironų kaime	Gegužės 27 d.	120
16.	Parodos „Kodėl aš noriu būti miškininku“ atidarymas	Birželio 08 d.	50
17.	Muzikinė poetinė kompozicija „Paskui rugį ir meilę“	Birželio 16 d.	100
18.	Kupolinės (Rasų šventė) bitininkystės muziejuje	Birželio 23 d.	100
19.	Žaidimas „Surask velnių malūne“	Birželio 23 ir 24 d.	34
20.	„100 liepų žydėjimo šventė“	Liepos 06 d.	50
21.	Eglūno Židonio fotografijų paroda	Liepos 28 d. – rugpjūčio 20 d.	3400
22.	Palūšės ragata 2023	Rugpjūčio 04–06 d.	2500
23.	Medkopio pabaigos šventė	Rugpjūčio 15 d.	2500
24.–27.	Tradiciniai etnomuzikavimo kursai	Rugpjūčio 16–19 d.	50
28.	Drožybės pleneras bitininkystės muziejuje	Rugpjūčio 17–27 d.	70
29.	Skulptorių susitikimas su bendruomene skambant kanklėms	Rugpjūčio 20 d.	100
30.	Jurgio Dovydaičio fotografijų paroda Ginučių vandens malūne	Rugpjūčio 22 – rugsėjo 30 d.	900
31.	Skulptūrų pristatymo renginys bitininkystės muziejuje	Rugpjūčio 26 d.	100
32. 33.	Sutartinių mokymai „Rytų Aukštaitijos sutartinės, ypatumai ir sklaida“	Rugsėjo 29 ir 30 dienomis	30
		Iš viso:	16393